

Referat fra økologigruppemøte 17.9.2026, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Til stede: Rita Romsås Fjeldberg (Ullensaker), Steffen Fagerheim Hestnes (Hurdal), Christine Oppegård (Nes), Janette Viken Bjerke (Nes), Sara Louise McElroy (Nannestad), Stian Andresen (Eidsvoll), Knut Magnus Wold (Akershus fylkeskommune og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Ada Engødegård (Østre Toten) og Gro Angeltveit (Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus).

Annet: Janette Viken Bjerke (Nes) tiltrer gruppa som fast representant (i tillegg til Christine Oppegård).

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	Referat fra forrige møte 15.1.26 (lenke) og notat fra felles befarings 11.6.26 (lenke). <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.	
2	Diverse orienteringer <u>Helge orienterte om:</u> - Høring av vanndirektivet og av utkast til nye kriterier for taksonomien (lenke), inkl. Norges innspill til EU-kommisjonen (lenke). - Nytt klassifiseringssystem for hydromorfologiske kvalitetselement i elv og innsjø (lenke), inkl. klassifiseringsprosedyre for hydromorfologiske kvalitetselementer (lenke). Og prinsippene for beregningene av klassifiseringsdataene fra Vannmiljø til Vann-Nett. - ESA åpnet sak mot Norge for brudd på vanndirektivet (lenke). For ikke å ha gjennomført vanndirektivet korrekt og fullstendig, og for å ha anvendt direktivet feil på to prosjekter som gjelder deponering av gruveavfall i Repparfjorden og Førdefjorden, jf. også høyesterettsdom (lenke, lenke). - EFTAs overvåkingsorgan (ESA) publiserte den 7. april 2025 en rapport om gjennomføringen av EUs vanndirektiv. Norges kommentarer i 2026 her (lenke). - Innspill fra Politisk Utvalg i VR Glomma på jordbruksoppgjøret og brev/møte på Stortinget om kommunale VA-avgifter. - Endringer i lov og forskrift om offentlige anskaffelser fra 1. juli 2026 (lenke). - Nasjonal handlingsplan for restaurering av vassdrag er ferdig (lenke). Ble drøftet. - Tilskuddsoversikten for miljøtiltak i vassdrag fra Miljødirektoratet. - Mye nytt (og forbedret) i Vann-Nett og Vannmiljø i sommer. - Endringer vedtatt i vannforskriften, gjeldende fom. 1.9.2026 (lenke). - Oppdatert info om Oslofjorden her: Lenke, nye modelleringer her (lenke). - Gode kantsoner med trær er det viktigste for N-reduksjon, NIBIO-rapp. (lenke). - Referat fra siste styremøtet i Huvo 26.3.26. - Ny motivasjons-brosjyre fra Sabicas om kantsonenes betydning (lenke). - Huvo har undersøkt arkivene til NJFF-Akershus (og tidligere arkivene til statsforvalter), uten å finne eldre dybdekart som ble brukt til kalkberegninger. Siste mulighet er i arkivene til de enkelte kalksøkerne (JFF/Utm.lag). De ville vært nyttig ifm. bla. vurderinger av å fjerne eldre demninger. - Videreformidling av et nyetablert konsulentfirma, egnet for mindre oppdrag. - Huvo arrangerte fagtur for Norconsult (2.6) og orientering/befaring om N4S-prosjektet for SF ØBOA 7.9 (ca. 100 personer). I tillegg orienterte Steffen SF ØBOA om div. restaureringsprosjekter i Hurdal dagen etter.	

	• Det blir befaring med SVV og Akershus fylkeskommune ang. kulverter den 13.10. Si i fra dersom flere enn Eidsvoll og FK vil bli med fra Huvo. • Eidsvoll har bedt NVE rette opp at kommunens vedtak om konsesjonsinnkalling av Hurdalssjøen ikke lå i saken. Er nå rettet (lenke). • Huvo har avgitt innspill til NVE på høring om konsesjonspliktavurdering for nedleggelse av demningene i Store Svartungen og Høversjøen. • Huvo skal avgi høringsuttalelse på lovendringer (vassdragsreguleringsloven og vannressursloven) og ny forskrift om undersøkelser og avbøtende tiltak i vassdrag (vassdragstiltaksforskriften (lenke)). • Høring på ny Oslofjordplan (lenke). Huvo gir ikke innspill på den. • Høring av endringer i gjødselbrukforskriften (lenke). Huvo har ikke gitt innspill på den. • Gjennomgang av SVV sitt kartlag i Vann-Nett på kulverter og mulige problemer med fiskevandringshindre mm. • Ny demning registrert/«oppdaget» i Hurdal. I sidebekk til Gjødningvegen (langs Kabberudvegen). Tidligere lokal drikkevannsdam. Demningen ønskes fjernet. • Elvemusling påvist – og berget i sideløp til Gjødningelva. Med midler fra SF ØBOA gjennomfører Naturfaglige konsulenttjenester en kartlegging der i september. Huvo gir faglige innspill. Rapport kommer innen februar 2027. • Gjennomgang av møter/workshops og Huvo-deltagelse på: More4Nature, RIPARAGRO, brukergruppen i Vannmiljø/Vann-Nett, Nordisk veileder for implementering og evaluering av naturbaserte løsninger. • NINA/Hafslund Kraft undersøker edelkreps i Andelva i sommer, og BaneNor skal prøvefiske og undersøke edelkreps i Risa i sommer. • Befaring 4.6.26 med NIVA, CBEC og noen grunneiere langs Vormo og Gudmundsbekken. CBEC mener naturbaserte løsninger kan brukes for erosjonssikring alle 3 stedene. NIVA undersøker muligheten for et nytt, større FoU-prosjekt for mer uttesting av naturbaserte løsninger. Huvo ønsker å bidra der vi kan til det. • Innspill mottatt fra Risautvalget på at det muligens opprinnelig var elvemusling i Risa. Ønsker Huvo å følge det opp? evt. reetablere. • Ny nasjonal veileder (Skogkurs og NIBIO): Dimensjonering og drift av rør på landbruksveier. Huvo har gitt innspill og bilder/illustrasjon er benyttet (lenke). • Tips til alle kommunene: Husk vannforskriftsarbeidet når kommunene utarbeider kommunedelplaner naturmangfold mm. • Det var en intensjon om å drøfte/kommentere mange gode foredrag/saker på seminaret om lokal vannforvaltning (lenke), men tiden strakk ikke til. • Generell oppfordring til alle; om at dersom de kommer over nye fagrapporter/undersøkelser relevant for Huvo, er det fint om Helge får dem tilsendt for å legge det ut på: Andre aktuelle rapporter – Vannområdet Hurdalsvassdraget og Vormo <u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u> 1. Huvo kan tilby å bistå SVV med vurderinger av de ca. 18 registrerte veg-kulvertene/bekkekryssingene i Huvo, inkl. kontroll vha. el-fiske neste sommer. 2. Huvo legger inn elektrofiske av bekken ved Kabberudvegen (Hurdal) til el-fiskeundersøkelsene sommeren 2027. 3. Det var enighet om å takke «ja» til prosjektet med elvemusling i sidebekken til Gjødningelva, og evt. også supplere øverst mot Skrukkelisjøen. 4. Det var enighet om at Huvo bør stille seg som «stakeholder» dersom vi får en formell forespørsel fra NIVA/CBEC på FoU innen naturbasert erosjonssikring. 5. Illustrasjonene utarbeidet av Sabicas, der hver enkelt selv kan «bygge» sine illustrasjoner, oversendes til hele gruppa. Merk vilkåret om bruk/copyright.	Helge, Rita Helge, Steffen Helge, Steffen, Gro Helge
--	---	--

Status Huvo-problemkartlegginger/prosjekter

Helge orienterte om:

- ROS-Hegga ([lenke](#)). Orientering ble gitt om status for prosjektet. Nytt lokalt infomøte 4.3.26 ([lenke](#)). Teamsmøte med Akershus FK, samferdsel 17.4.26 ang. evt. ny bro. OK, men de har ikke budsjett selv pt. Ny befaring fra NIVA/CBEC og droneflygingen 6.5.26 gjennomført. Rapportutkast kommer 15.11.26. Nytt lokalt møte og drøftinger deretter. Edelkreps ble påvist i Hegga under elfisket i sommer, på nederste stasjonen.
- Det ble gitt en orientering om hvilke Huvo-prosjekter som er økonomisk belastet tilskuddet fra Akershus FK i 2024, og muligheter videre ift. Hegga.
- Status fiskenedløp fra Glassverkdammen ([lenke](#)). Ble utsatt av dameier fra 2024 til 2025/26. Alle tiltakene ble sluttført sommeren 2026. Hafslund Kraft installerte Ai-styrt video, som viser at både (forholdsvis) liten og (forholdsvis) stor ørret nå går opp fisketrappa og videre via Glassverkdammen. Prosjektet er nå ferdig. Huvo bistår Hurdal Verk Folkehøgskole med en sluttrapport, og rapporterer videre til tilskuddsyterne senere i høst.
- Status fiskenedløp i Flaen Mølle ([lenke](#)). Huvo og Hurdal kommune har bistått dameier. Tilskudd fra Miljødirektoratet. Nedpigging/boring i fjellet og fjerning av mudder i dammen ble foretatt i 2025. Betongarbeidene ble utsatt til sommeren 2026. Utsettelsen akseptert av Miljødirektoratet. Men må nå utsettes til mai 2027, fordi betongentreprenøren ikke ble ferdig i tide med annet oppdrag, og ikke torde starte opp i august pga. mulig høstflom. Ny kostnad må beregnes. Huvo må bistå dameier med å søke enda en utsettelse til Miljødirektoratet, og skaffe økte midler pga. kostnadsøkningen/utsettelsen.
- Status prosjektering av ny fisketrapp ved Hurdal Verk FH ([lenke](#)). HJFF fikk 350.000 til å prosjektere ny fisketrapp i år. Avtale er gjort med Norconsult, men opsjon i avtalen bør benyttes. Det øker kostnaden med 69.000. I tillegg er det pt. usikkert om prosjektet må betale for hydrologiske data, eller om Hafslund Kraft kan skaffe det. Befaring og oppstartsmøte 20.5.26 ([lenke](#)). Norconsult er i gang. Levering senest 1.12.26. Deretter er planen at HJFF skal søke om finansiering for å bygge ny trapp. Nexum Construction AS ønsker å gi pristilbud.
- N4S-pilotprosjektet ([lenke](#), [lenke](#), [lenke](#), [lenke](#)) i Gjødingelva er avsluttet og rapportert til Nordisk Ministerråd av NIBIO. Men følges opp videre av NIBIO. Ny film i 2024 ([lenke](#)). Ny rapport fra NIBIO i 2024 ([lenke](#)). Ny rapport fra NIBIO kom i sept. 2026 ([lenke](#)). Det kommer en siste i 2027 på biologidelen.
- Gjenåpning av Gudmundsbekken i Ullensaker/Eidsvoll kommune er utsatt pga. utfordringer med at NGI ikke har levert på *naturbaserte løsning*, slik prosjektet har bedt om. Avtalen med NaturRestaurering måtte derfor også utsettes et år. Det jobbes nå videre med saken, i håp om å kunne gjennomføre det neste sommer. Det har blitt økonomiske utfordringer i prosjektet.
- Kjempespringfrø. Følgende ønsker ble fremmet i møtet: Hurdal: Ønsker ny brosjyre, men kun med oppdatert kart fra Artsdatabanken., Ellers ok. Nes og Eidsvoll: Har ingen brosjyre, men ønsker gjerne å få det. Har kun utbredelseskartet på artsdatabanken inntil videre. Nannestad og Ullensaker er del av VO Leira-Nitelva, og tar det direkte med Line.
- Genkartlegging av storørreten i Hurdalssjøen. Univ. i Oslo og NMBU er forespurt et par ganger om vi nå skal samle alt materialet og evt. kan komme i gang med analysen. Avventer svar.
- Effektoppfølgingen i Hurdalselva ([lenke](#)) med NMBU-student Trygve Kopperud. Oppstartsmøte 20.5.26. Måler på 11 stasjoner; fisketetthet, habitatkartlegging og bunndyr. Både i 2026 og 2027. Skal levere ferdig rapport i mai 2028.
- El-fiskeundersøkelsen. Hurdalselva gjennomført i uke 33. Bra fangster. Hona gjennomført 20.8.26. Svært høy tetthet. Hegga gjennomført 25. og 26.8. Forholdsvis ok tetthet, men lite yngel. Edelkreps påvist på nedre stasjon.

	Gullverksåa, kun 1 ørret påvist. Svært lite vann. Rapporten skrives etter neste års elektrofiske, dvs. høsten 2027. Ganske mange bekker ønskes da kontrollert. - Oslofjordsatsingen/treplanteprosjektet (lenke). Landbrukskontorene har invitert bønder via sine info-kanaler. Per nå har 1 bonde i Nes og 2 i Nannestad meldt sin interesse. Potensielt ca. 1,5 km kantsone som nå er uten trær, ønskes tilplantet. «Tildelingsgruppe» etablert. Vilkår og info-skriv er utarbeidet. VO Øyeren kan muligens skaffe trær fra beholdningen hos en planteskole. Oppsamling av ønsker/søknad høsten 2026, muligens noe planting også, men i hovedsak skal det plantes våren 2027. To bønder har ønsket å etablere tilrettelagte drikkeplasser (lenke) i tillegg. Det ble drøftet hvorvidt etablering av drikkeplass for beitedyr er søknadspliktig tiltak. - I tillegg ble det informert om gjenværende tiltaksbehov/ønsker i Huvo, med regionale/nasjonale myndigheter som tiltakseiere. Dette er løftet inn i møtene med dem/VRM, og gjelder: - Andelva. Restaurering ved Bøhn stasjon (lenke, lenke, lenke). Konklusjonen ble at det ikke gjennomføres. - Kulvertene i: Nessa, Stensbyelva x 2, Tømtebekken og Langtonbekken. Befaring holdes 13.10.26. - Demningen i St. Svartungen, konsesjonsinnkalling Hurdalssjøen, krigsetterlatenskaper i Sofrudtjern m.fl. - Videre planer for Nessa (planer om reetablering av kantsoner/drikkeplass for beitedyr, - etter utbedring av kulvert E6) og Bjørtombekken. Gjerdning/kantsone langs Løykjebekken ser ut til å være løst. <u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u> - Den siste delen av midlene gitt fra Akershus FK i 2024 bør benyttes til å dekke opp mesteparten av underfinansieringen på ROS-2 Hegga, slik at det kan sluttrapporteres i høst. - Huvo sender en epost til NVE om at det antas at ny fisketrapp ikke krever konsesjonsbehandling, med frist innen mars 2027 dersom det må søkes om konsesjonspliktavurdering. - VO Leira-Nitelva forespørres om bistand til å lage/oppdatere info-brosjyre på kjempespringfrø. - Det sendes en forespørsel til statsforvalter og Akershus fylkeskommune på om å anlegge tilrettelagte drikkeplasser er søknadspliktige tiltak, eller ikke. Evt. om Huvo kan be om en forhåndsvurdering med evt. vilkår på vegne av de to søkerne. - Manglende oppfølging av krigsetterlatenskaper og veg-kulverter tas opp på nytt i høringen av forvaltningsplanen 2028-2033.	Helge Helge Helge Helge Helge
4	Status vassdragsovervåkingen 2026 Det ble orientert om resultatene fra overvåkingen i 2026, inkl. analyse av microcystin 21.7.26 i Hersjøen. Verdi 0,15 µg/L. Dvs. over deteksjonsgrensen, men under faregrensen. Resultatene kommer sent til Huvo. 4. og siste prolongering igangsatt. Ny anskaffelse neste høst.	
5	Sektorvis/kommunevis gjennomgang av egne tiltak innen temaet økologi i Huvo, inkl. status kommunedelplan naturmangfold der vannforskriften bør tas inn. <u>Eidsvoll kommune. Stian orienterte:</u> Jønsjøen kartlegges nå i august mht. edelkreps (og fuglelivet), ifm. vurdering av å legge ned dammen. Kommunen har en del gamle demninger der nedleggelse skal vurderes. Kommunedelplan for naturmangfold gjelder for 2023-2034. <u>Nannestad kommune. Sara orienterte:</u> Ikke noe nytt å meddele, utover det som er tatt inn i sak 2. Det jobbes nå med en kommunedelplan for naturmangfold. <u>Ullensaker kommune. Rita orienterte:</u> Ikke noe spesielt å meddele, utover det som er tatt inn i sak 2. Ullensaker kommune	

	har gjeldende strategi for naturmangfold 2024-2040 (lenke). <u>Hurdal kommune. Steffen orienterte:</u> Mesteparten er tatt inn i sak 2. I tillegg jobbes det med å få budsjett til å gjennomføre DDT-utsjekk ved Hurdalselva. Kommunedelplan for naturmangfold ble utarbeidet i 2024. <u>Nes kommune. Christine og Jeanette orienterte:</u> Ikke noe spesielt å meddele, utover at det jobbes med en kommunedelplan for naturmangfold. <u>Fylkeskommunen (FK). Knut Magnus orienterte om:</u> ○ Vannforvaltningsplanen kommer snart på høring. Nytt nå er at alle fylkene i VR Glomma har egne kapitler i handlingsplanen på egne «aktiviteter». Det har vært jobbet en del internt også med samferdselsetaten. ○ Nasjonal vannmiljøkonferanse holdes i Oslo i mars neste år. ○ Det har vært en del diskusjoner om nitrogenutslippene i Oslofjorden, inkl. høringen fra Miljødirektoratet på at det er søkt om utsettelse på utslipps-tillatelsen/reNSEkravene for Chemring Nobel (lenke). ○ Ellers er det mye uttalelser til plansaker, høringer osv. <u>Østre Toten kommune. Forfall.</u> <u>Statsforvalteren (SF). Forfall.</u>	
6	Status regional vannforvaltningsplan 2028-2033 høringsinnspill Miljødirektoratet har oppdatert 27.2.26: Veilederen på virkemidler og tiltak i vannforvaltningen (lenke) og 18.2.26: Eksempelsamling for utarbeidelse av kostnadsanslag for miljøtiltak (lenke). Fortsatt brukes dessverre MT-koder i veilederen, men KTM-koder i Vann-Nett. Den regionale vannforvaltningsplanen 2028-2033 kommer på høring 1.11.26 – 30.4.2027. Prosess i Huvo ble avklart i våre møter våren 2026, inkl. styrevedtak om politisk behandling av eierkommunene (lenke), og at sekretariatet skal utarbeide et tekstgrunnlag som kommunene kan benytte i kommende høringssvar. Foreløpige tanker om hva som kan spilles inn i en høringsuttalelse ble raskt gjennomgått. Data fra Vannmiljø ble automatisk importert inn i Vann-Nett og klassifisert, medio september. Det har medført at 5 «nye» VF er klassifisert som «Svært god», basert på et tynt faglig grunnlag. Settes dagens tilstand til Svært god, skal jo det i utgangspunktet også være det nye miljømålet. Dette er problematisk, og ble drøftet. Dette er for øvrig tatt opp med Miljødirektoratet via panelgruppa i Vannmiljø. <u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u> 1. Dersom noen i faggruppe økologi har innspill til punkter som kommunene bør ta inn i deres høringsuttalelse, sendes det til Helge. Innen 15.10. Det antas at kommunene uansett ikke vil behandle høringen før etter årsskiftet, så det er nok at den adm. prosjektgruppa drøfter et forslag på sitt møte 3.11. 2. SF ØBOA og SF Innlandet bør ta en gjennomgang sammen med Huvo på de «nye» VF i «Svært God» tilstand. Evt. også koble rett kommune inn i vurderingen.	Alle Helge, Gro, Sigrid
7	Innspill til Huvo – arbeidsplan 2027 Det ble særlig drøftet liten fiskeoppgang i Gullverksåa til Nordre Holsjø. Per nå er innsjøen en egen VF, noe det ikke burde vært ift. karakteriseringsveilederen, men Miljødirektoratet har ikke ville endre de VF som ble brutt ned for noen år siden, og som Huvo mener er uheldig gruppert. Som egen VF er tilstanden ikke god når fisk	

	ikke vandrer opp i sjøen. Hadde VF Nordre Holsjø og VF Åa vært samme VF, ville tilstanden kanskje vært «God», med fisk som kvalitetselement. Oppfølging av tiltak for elvemuslingen i sideløpet til Gjødingelva ble drøftet. En liste med mulige oppgaver til arbeidsplanen for Huvo 2027 og videre ble presentert, og drøftet. <u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u> 1. Vurdering av fisketrappa til Nordre Holsjø legges inn for 2028, men pt. ikke som 1. prioritet. 2. Tiltak for den nye elvemusling-lokaliteten i sideløpet til Gjødingelva tas inn. 3. Forslag til nye/andre oppgaver sendes til Helge innen 30. september.	Helge Helge Alle
8	Innspill til Huvo-budsjettet for 2027/28 Det ble gitt en oversikt over tilskuddene som Huvo har mottatt i 2026, og at Huvo må bistå med å søke enda en utsettelse for Flaen Mølledam, og i tillegg nye midler pga. kostnadsøkning. Det søkes til Miljødirektoratet, men mottas ikke eksterne midler må Huvo dekke underskuddet. Det ble også gitt en samlet oversikt over hvilke prosjekter som da inngår i tilskuddet fra Akershus fylkeskommune gitt i 2024, og som slutføres i 2026. Og det ble orientert om at bruken av de 735.000 fra Akershus FK ikke var mottatt da budsjettet for 2027 ble vedtatt, slik at det budsjettmessig kan bli et «overforbruk». <u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u> 1. Økologigruppa ser det ikke som nødvendig å foreslå å revidere budsjettet for 2027. Blir det «overforbruk» orienterer Helge om det til styret/styreleder. 2. Oppgaver for 2028 som har blitt drøftet, tas inn i budsjettet for 2028 når det behandles våren 2027.	Helge Prosj.gruppa
13	Aktuelle møter, fagtreff og seminarer Det har vært avholdt mange møter, fagseminarer osv. siden forrige møte i faggruppe økologi. En oversikt med lenker fulgte innkallingen. I tillegg til den oversikten, ble det i møtet orientert om: • Seminar for restaurering av vassdrag og våtmark (lenke). Oslo. • 10.-11. mars 2027. Nasjonal vannmiljøkonferanse, Radisson Blu, Oslo. Info kommer på Vannportalen. (Anbefales for alle, gjennomføres hvert 2. år). • 23.9.26. Kurs i vannforskriften og arealplanlegging (lenke). Oslo. • Det ble også opplyst om at Kystverket har ulike kurs om håndtering av akutt forurensing (lenke).	
10	Eventuelt Ingen saker.	
	Neste møte Tid: Torsdag 21. januar 2027 kl. 09.00 – 15.00. Sted: Hurdal kommune.	Rita/Helge

Helge B. Pedersen (ref.)

Postadresse	Telefon	E-post
Vannområdet Hurdalvassdraget/Vorma	47 76 00 93	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	66 10 50 00	Internett
Teiealleen 31		www.huvo.no
2030 Nannestad		